

ROMÂNULU.

5 APRILIU 1862.
ANUL VII.
LUMINEA-TE
SI VEI FI.

DIARIU POLITICU, COMERCIALE, LITERARIU.

(ARTICLELE TRAMISE SI NEPUBLICATE SE VORU ARDE.)

Direptoriul diariului: C. A. Rosetti. — Gerantul raspundetoriu: M. Caladescu.

Pentru abonare si reclamar si voru adresa la Administratoriul diariului D. C. D. Aricescu, Pas. Romanu No. 13.

Abonarea pentru districte de... 152 lei
Sese lune... 76 —
Trei lune... 38 —
Abonamentele incep la 1 si 16 ale fie-carii lune.
Ele se facu in districte la corespondinții diariului si prin poste.
La Paris la d. Hallegrain, rue de l'ancien comédie, 5; pe trimestru 20 franci.
In Austria la directiile postali si la agentele de abonare, pe trimestru 10 florini argintiu valută austriacă.

REVISTA POLITICĂ.

BUCUREȘTI, 1/16 Priar:

Din scirile cele triste despre care vorbirăm er, si susținurăm că nu le putem admite ca adeverate, una celu puțin începe astă-đi a se nega. Se dice că micul imprumut de 6 milioane s'arū fi făcutu, și încă că s'ar fi făcutu cu dobinda de dece la sută, eru nu precum se proieptase anteiu, cu 15-90 dobandă ce ar fi și onerosă și ilegale, căci camera a prescris curatū dobinda de 10 la %. Gei laltă scire însă, a monastirilor inchinate, nu se demite încă. Noi însă stăruim a o crede ne adeverată, căci nu putem priimi că se va găsi un ministriu care se uite că camera a zisi in unamitate, încă din đia de 25 Ianuaru 1862, c'acastă cestiune se va face in țera și prin țera. Susținem dar astă-zi ca și erī că tôte aceste scire sunt și voru fi neadeverate.

Aci este locul ș'aducem aminte publiculu că actuale Primul Ministru d. Nicolae Crezulescu, dupe indemnul rașunii sale române și politice, și dupe o notă a Patriarhiei ș'a Chiriarchilor, dupe cumu dicea ordonanția Guvernulu, a ordinat, sunt acum câte-va luni, ca arendile moșiloru dise inchinate se se respundă la casieria Statulu. Nu vomu mai aduce aminte insemnatulu și naționale votu al Adunării de la 23 Decembre și la care Ministeriulu a declaratū că nu se va supune. Inșă nu pôte fi îndouială că dacă Ministeriulu nu se supune la acelu votu al Adunării, va mănține însă ordonanția sa; dacă nu respectă voința Adunării va peri însă mai bine de cătu a nu mănține ordonanțiile se și nea a nu mănține fiindu că nu voru călugării greci. Noi n'avem, nu putem ave nici o îndouială in această privință, inșă cumu se esplicăm următoria circulariă tipărită încă a călugărilor Greci, dată in țera Romānilorū și in facia unui ministru atāt de naționale și energicu ca aptualele ministru alu Cultelorū?

„Domnului Arendașiu al moșiei cutare.

„Domnule.

„Amu onorea de a vă invita ca potrivit copriinderi art. 13 alu contractulu arendașiei să bine-voitū a veni să plătiți LA EPITROPIE banii căștulu 1-iū alu arendiū anulu 1-iū, și să luați adeverință de respundere.

„Și fiindu că contra mesurerei publicate de înaltulu Guvernū pentru încasuirea arendilorū Monastirilorū inchinate AU PROTESTATU LA TIMP ATATU EGUMENI CĂTU ȘI KYRIARȘIL lor, veți cunoșce că ori ce plată făcută la altă parte afară de unde se scrie in contractu, nu se va recunoșce de legală.

„Priimit, domnule, încredințarea știinei mele.

„EPITROPULU MONASTIRILORU SĀNTULU NORMATU.

re se ne supunem? Aceptăm se vorbescă Monitoriulu ca se scimū da că Țera-Romānă o guvernă dd. Crezulescu și Tell sau Mormantulu fiā și celu sfântu.

Scirile din afară, șice mai avom astă-đi, le publicăm, mai la vale și recomandăm citirea unui insemnatu articlu din Wandrer intitulatū „discordia Polonā;” este forțe bine scrisu și forțe instruptivū pentru noi.

Fiindū că vorbirăm de Polonia se facem cunoscutū că ea urmēdă a fi preocuparea cea mai de căpetenie a Europei. Tôte foile susținū intervenirea diplomatică a celorlū trei mari puteri in favoarea ei; însă, foia englese care nepresintă opiniunile Lordulu Palmerston Morning-Post, uitandū nota Lordulu Rusell, despre care vorbirăm erī chiarū, și prin care părea că nu cere de la Rusia in favoarea Poloniei de cătu aplicarea tratatulu de la 1815, dice: „Puterile europene, n'au trebuința a-și turbura spiritulu spre a interpreta tratatele din Viena, fiindū că intervenirea lorū nu este întemeiată pe intențiunea d'a cere Rusiei a respecta înțagiamentele ce d'unū șirū de ani au fostu sistematicū violate. Cea-a ce s'acēptă de la Rusia, nu este a da Poloniei ontare sau cutare formă de guvernū, conformū tratatelorū de la 1815, ci o formă de guvernū care se pue unu capetū stării de insurecțiune permanente și chronice in care Polonia a cădutu.”

Asia darū se pare c'aveamū dreptate noi cândū diceamū erī că nu se scie dacă concesiunilorū acordate acumu de guvernulu Rusiei nu li se voru responde de tōtă lumea: prea tārđiū!

Totū Morning-Post mai dice: „Poseziunea Poloniei pune pe Russia intr'unū mare neajunsū. Au voitū ș'o guvernē prin despotismū și n'au isbutitū. Aci se da uā constituțiune ș'āi impune supunere către Russia arū fi a întemeia o sistemă din cele mai periculoșe chiarū pentru cele lalte părți propriu dise ale Rusiei.” Morning-Post sfirșesce cerindū deplina independință a Poloniei, și noi sfirșimū ducandū din nou aminte Romānilorū că nu se dobandesce independință și libertatea de cătu prin mari scerșioși cumu au făcutū și laqu Poloniū, eru nu prin mari mișeli cumu in genere s'a făcutū și se facu pe la noi.

Wisnawa, 11 Aprile. Demisiunea arhiepiscopulu Felinski ca membru alu consiliulu de statū alu rigatulu a fostu priimită.

Milano, 11 Aprile. Diariulu „Perserveranze” demite scomotulu respinditū de unele diarie. Crede că, a-prōpe de fruntariile Veneției s'ar fi adunatū, pōte bārbați al partiei acțiunii, cu intențiunea d'a turbura din nou liniștea publică. Darū nici acele scomote, dice acen forțe, nici pregătirile făcute pōte de partia acțiunii, nu voru fi in stare a cētina guvernulu și in înțelepciunea poporulu.

Petersburg, 10 Aprile. Imperatulu, respundendū lă adresa nobilimei, dise: că in calitatea sa de genitulu imparte desevlritū simțimintele lorū și este in

credințatū c'aceste simțiminte sunt comune întregii nobilimi rusesci. Sperū, dise imperatulu, că le veți transmite copilorū dumnō-vōstrā. Înțelegū iubirea pentru patriā, precumū a-ți exprimatū-o; ea a făcutū puterea Rusiei in timpū de secolū și ea va fi din generațiune in generațiune pasiōnele sicurū alu puterii sale.

ESTRASE

Adresa celorlū apținutū.

Adunarea petrunșă de urgența reformelorū cerute de noua situațiune a respunsū îndatū cu bucuriā și grăbire la apelulu ce i s'a făcutū. „Adunarea a sciutū, in sesiunea trecutā, șe ția sēmā guvernulu Măriel-Tale de greutățile nedespărțite d'o schimbare așia de radicale in starea politicii ș'administrativă a Statulu românū.”

„Astă-đi mandatarii țerei, credū d'a lorū sântă datorīa a aduce la cunoștința Măriel-Tale suferințele și nevoiele opscesci, ca, cunoscandū-le Măria-Ta, se faci sese pōtōle și se se îndestulede c'o oră mai nainte, ș'asia se nu se impiedice desvoltarea vitalității națiunii Romāne.” etc. etc.

„Adunarea, națiunea, este lăsată in cea mai deplină nesciință despre relațiunile guvernulu in afară, și Țera și Camera dorescū a și dintro incertitudine PLINA DE ÎNGRIJIRE.

„Adunarea promite căldurosă priamire ori căru proieptū de lege pentru întărirea mișlocelorū de apărare.”

„Guvernulu M. Tale va ave totū concursulu Adunării in esaminarea proiectelorū de legi pentru organizarea administrațiunii și instituirea consilierilorū distriputali, pentru organizarea și desvoltarea instituiunilorū municipale și comunale, base esențiale ale oricărui constituire serioșe a Statulu.

„Trebuie însă neaparatū ca reformele se decurgă dintro sistemă generală de organizare ca timpulu Adunării se nu se consume in votare de legi fără legătură in tre dinselē ș'adesea discordanți.”

„Adunarea ascēptă realizarea inaltēi și înțeleptēi Măriel-Tale proiectiū, relativă la organizarea preriū judiciarie cu aplicarea grauduale a principiulu de inamovibilitate. Lipsa acestorū legi este in mare parte cauza stării îngrijitorie in care se află magistratura noastră, precumū a constatatu-o in anulu trecutū inalta M. T. judecată. (Unū scandalū).

„Cu intristare mărturimū c'unū asemene verdictū putei da ș'asupra administrațiunii.

„Adunarea se află in acceptarea proiectulu de lege, promisū de M. T. prin mesagiulu din 25 Ian. (1862), asupra instracțiunii publice.

„Adunarea nu va lipsi a s'ocupa de proiectulu de lege asupra reformei electorale și esprime M. T. sincere mulțamiri pentru proiectulu asupra necompatibilității mandatulu de deputatū cu funcțiunile salariate ale Statulu.

„Proiepte de legi pentru întemeierea de bance, ca se de o impulsione de viață creditulu privatū, ar fi inșu la agoniā, voru ocupa cu doșebiro activitatea Adunării in această sesiune. Ea rezervă acea-a ș' solicițudine pentru desvoltarea căilorū de comunicare.

„Tôte aceste imbunătățiri, atātū de dorite de totū Romāniū, nu s'arū putea realiza dacă nu s'arū face o radicale îndrptare in starea financelorū publice. „Adunarea nu-și va îndeplini tōtā datorīa sa, ori cătu de grea și dureroasă ar fi, de n'arū areta M. T. DREPTA ÎNGRIJIRE A ȚEREI. Spaīma aruncatū in tōte ānimele prin cestiunea Ministeriulu precedentē că bancăruta nē amenință, nu s'a pututū micșiora prin declarațiunea Ministeriulu aptuale că nu este bancărutā, ci o deplină desordine. Increderea numai atunci va renașce in țera cândū li vomu putea anunța că ordinea domnesce in finacieu.

„Adunarea este decisă, in virtutea dreptuluice are, ada, M. T. tōte mișlocele putințioșe spre a pune capătū acestei situațiuni anormale a caselorū publice. „Adunarea, spre a pute ajunge la acestū rezultatū ascēptă ca guvernulu M. T. se înfășeșe, cu legea șocotelalorū pe anil espirați, unū tabloū esaptū de starea financiară.

„Adunarea ascēptă ca guvernulu M. T. se-ī întōrca legea ruale, arretandū-ī tōtā d'o datū defectuositate inel spre a se precurma cătu mai îngrăbă incertitudinea ce fremintă spiritele și bintue interesele agricole.” etc. etc. etc.

„Adunarea in facia PERICELORU și nenumaratorū dificultăți cari ÎNCUNCIURĂ SITUAȚIUNEA: Conștiința cea mai de căpetenie pentru a nvinge atāte greutăți este perseveranța lorū (a tuturū puterilorū) pe calea constituțională. „Adunarea a trebuitū se vadă cu adeverată durere acea armoniā compromisă prin imprudințele cuvinte ku care unū Ministru au pusū in suspicie simțimintele ei.”

STUDIE POLITICE ȘI CONSTITUȚIONALE.

Situațiunea.

(După adresa apținutlorū.)

Patru-đeci și optū contra șei-đeci și trei de deputați au votatū in Adunare contra luării in considerare a Adresei noastre, au combătutu-o necontenitū, și prin felurite moduri, s'au apținutū, apoi la votarea generale ș'astūfelū au susținutū ministeriulu piñā la condusū la închiderea Adunării. Publiculu cunosce pe deplinū desbaterile, oăci s'au publicatū de multū și cunosce chiarū numele acelorū onorați deputați ce guvernulu le-a publicatū, ba încă le-a și afișiatū pe ulițe in foie volați. Acumū darū, cândū fiā-care a pututū se cugete și s'aprețiescā și cuvintele și faptele, acumū cândū spiritele s'au pututū linisci și lumina, a sositū și rândulu presei d'a-și face studiē sale pentru ca lumina devenindū din ce in ce mai mare se se facā și mai întregā unitatea in ideie, in credințe, singura condițiune prin care o națiune pōte eși viua dintro situațiune critică. Pentru ca „nvățământul se

fiā mai sicurū, mai nebănuitū, lumina mai mare asupra situațiuni noastre, vomū înlătura, d'o camū datū, desbaterile cele ferbinți din Adunare și vomū studia situațiunea in tōtā simplicitatea și maiestatea sa, astū-felū precumū au presintatu-o in adresa lorū ānșit acei onorați deputați, in mijloculū cărora a mersū guvernulu aptuale, Intr'unū asemene actū nu este, nu pōte fi niçi mănā, nici intrigă, nici amăgire, ci din contra adeverată degerotipiā a situațiuni noastre. Aci prin urmare o putemū găsi fără contestare in întregulū ei, aci o putemū studia cu cea mai mare asicurare și cu cea mai deplină autoritate, și d'ace-a publicarămū in capulū acestui studiu, in estrase, situațiunea țerei, descrisā in adresa protivnicilorū nostriū d'o đi, căci stăruim a crede că mprotivirea lorū nu va pute dāinu mai multū. Aceste dise ca introducere se intrāmū in materiā

Onorați nostri protivnici incepū prin a constata că Adunarea „este pātunșă de urgența reformelorū și c'a respunsū îndatū, cu bucuriā și grăbire, la apelulu ce i-a făcutū guvernulu” d'a începe lucrările sale c'o lunā mai nainte de termenulu prescrisū de lege. Ei mai adogă că dacă in anulu 1862 nu s'a făcutū nimicū, culpa nu este a Adunării nici chiarū a guvernulu trecutū (?) ci „a greutăților nedespărțite d'o schimbare atātū de radicale in starea politică ș'administrativă a Statulu.” Adunarea darū este, dupe dānșii, in tōte puncturile bunā in această cestiune. Ecā unū punctū gāsitū, constatatū, lāmuritū de amicii guvernulu. Se stāmū pe dānșulu și se urmāmū nainte cu legea cunoșcintelorū nōșire.

Mandatarii țerei au datorie sfântā a aduce la cunoștința capulu Statulu nevoile și suferințele opscesci. Suntū darū suferițe și nevoie opscesci, și cari au fostū tănuite Capulu Statulu, care nu le cunosce? Mai multū încă: ele trebuiescū „potolite c'o oră mai nainte, căci intr'altū felū o dicū, o constatā ș'o declarā puteri executive mandatarii națiunii, acele nevoie vorū împiedica desvoltare vitalității națiunii”; intr'altūfelū mōre națiunea de lāngedire, de ofticā. Ecā ș'alū douile punctū gāsitū, constatatū, lāmuritū pe care putemū pune amāndoue picōtele pentru a putea urma cu tārīa, studiēle noastre despre nevoiele țerei și situațiunea ei.

Mandatarii națiunii aritā că suntū lāsati, in cea mai deplină nesciință despre relațiunile guvernulu in afară și că țera și ei dorescū a eși dintro incertitudine plină de îngrijire. Aceste cuvinte suntū de cea mai mare gravitate. Cine nu scie că 48 sau 30 de deputați nu potū declara cu ușurelate, in facia națiunii ș'a Europei, că suntū PLINI DE ÎNGRIJIRE despre politica ce urmēzā guvernulu cu puterile străne? Cine nu vede că represintanții națiunii simțū ceva forțe gravū cândū declarā capulu Statulu că politica din afară a guvernulu aruncā națiunea intr'o incertitudine pl-

nă de îngrijire? Și cine nu cunoșce că nu pōte fi o acuzare mai mare în contra unui guvern, nici o situațiune mai critică, mai cu sēmă pentru o națiune mică, ocolită de doue puteri mari cari au voit s'o 'nghită și de ginte streine iei, și tōte armate, de cātū cādū se declară că politica din afară a guvernului aruncă națiunea într'o incertitudine plină de îngrijire?

Autorii adresei, mai declară încă că Adunarea este gata a face „cea mai călduroasă primire ori căru' proiectū de lege pentru apărarea țerei.” Acastă deciarare, în locul ce se face, dă o lăria, o gravitate, și mai mare „incertitudinilor pline de îngrijire” în care se declară că politica din afară a guvernului a aruncat națiunea și pe represintanții iei. Cuvintele ce urmază esplică situațiunea ș'agravă și mai tare lovirea, căci, zice Adresa celor 48: „intărirea mijlocelor de apărare suntem convinși că sunt condițiunea celor mai bune relațiuni esteriore, și pavadă autonomiei noastre.”

Adunarea dar, se dice limpede, voiesce politica cea mare, națională și pe faciă, și guvernul nu o voiesce Adunarea voiesce ca autonomia țerei și relațiunile iei cu puterile străine se fiă întemeiate și pe bune mijlōce de apărare în intru, și guvernul nu lă a voit acēstea, fiind că nu lă a făcut și încă a 'nchis Adunarea ce i lă a cerut. Ecă o fōrte însemnată, o fōrte gravă cunoșcință a situațiunii pe care puindu-o în partia adevurilor, necontestabile dobândite, se mergem 'nainte cu căutarea celor lalte adevuri, neapurate, pentru ca se scim cum stăm ș'unde ne duc.

Intrând în cestiunile din intru, autorii adresei ne spun că puterea executivă n'a avut pîn'acum o sistemă de organizare; că legile ce le-a înfățișat adunării au fost fără legătură între dāsele, ș'adesea discordanți, cea-a ce a făcut reu țerei ș'Adunării o desertsă consumare de timp în votarea unor asemeni legi. Dup'acēsta ei spun că n'ayem organizare, nici a administrațiunii, nici comunal. C'Adunarea „ascēptă realisară înaltei promisiuni a M. S. pentru organizarea puterii judiciare, că magistratura este în stare îngrijitōriă; că M. S. a constatat în anul trecut că ea este un scandal și că, cu intristare mărturesc c' un asemenea verdict se pōte da ș'asupra administrațiunii. Spun c'Adunarea voiesce reforma rurale, electorale, oai de comunicare și întocmire de bancă, căci creditul privat este în agoniă, și fără o radicală îndreptare a financiilor publice, creditul Statului este în aceeași agoniă.” Tera, adagă ei, este cu DREPTU ÎNGRIJITĂ, spaima aruncată în tōte ānimele prin vestirea de bancărută, nu s'a putut micșora prin declararea d'o deplină desordine, și încrederea NU VA PUTEA RENASCE în țēră pānă cādū, ȚI VORU PUTEA ANUNCIA (mandatarii națiunii), cā ordinea domnesce în finanțe, și sfârșesc dīcând puteri executive, cā Adunarea le voiesce tōte acēstea, cā suntem în FACIA PERICLORU că nu se vor pute înlătura acele pericle fără perseveranța tuturor puterilor pe CALEA CONSTITUȚIONALE, și c'Adunarea a vedut cu adevrat durere cea ARMONIE COMPROMISĂ PRIN IMPRUDENTILE CUVINTE ALE MINISTERIULUI.

Desidem pe ori cine, a face mai bine și mai deplin de cātū autorii acestei adrese apologia dorințelor și cerințelor Adunării din anul acesta, a face un tablou mai îngrozitor, mai spăimintător despre situațiunea țerei ș'a da guvernului o lovire mai de mōrte. Îngrijire, adică ne 'ncrederea și temerea cea mai mare despre politica din afară a guvernului, creditul privat și public în agoniă, spaimă în țēră și desordine în finanțe, scandale în justiție și în administrațiune, situațiune anormale, pericle felurite, armonia compromisă prin cuvintele imprudente ale guvernului și dreptul Adunării d'a pune capăt unei stări de lucruri atāt de omorōtōrie; ecă situațiunea în care onorajii nostrii protivnici d'o di, constatā oficiale cā se află într'egă națiunea română! Și cādū mandatarii națiunii constatā pericle, stare de mōrte, agoniă, cum o numesc înșii, ce fac ei pentru a corespunde cu datorile lor de Romāni și cu mandatul lor de deputat? Combatū cei lalt adrese, dupe care facură p'acēsta și care nu este de cātū o contrafacere a adresei celor 63; combatū cu felurite stratageme pe cei cari susțineau acēste cestiuni de viață sau de mōrte, s'apțin de la votare și 'ncuragiasă astūfel pe guvern a stării în calea ce înșii ei declară cā este cale de peire, ș'a s'afunda astūfel, a ne afunda „în nenumeratele dificultăți cari încongiurā situațiunea,” eșind cu totul din calea constituțională, dupe chiar mărturirea lor „singura condițiune pentru a 'nvinge alțea greutăți.

Cestiunea, sau mai drept situațiunea, este fōrte gravă pentru a nu mai desbata aci despre cea glumă, ce nu pōte înșia pe nici un om serios, cā cei 50 au respins Adresa celor 63, fiind că spiritul iei, secreta iei cugetare se urca la vârful piramidei. Dar ore ajuserăm în timpii incisițiunii spre a sfredeli cestiunile? Si sfredelire pentru sfredelire, peptul celor 50 are ore un scut atāt de tare în cātū se nu-l pōtă strebate nici un sfredel? Si cine nu scie c'a susține, a arāta cā situațiunea este fōrte critică, cā totul este anormal, desordine, spaimă, scandale, cā ne 'ncungurā pericle și cā suntem în agoniă, nu pōte fi o suire spre vârful piramidei, fiind cā tōte acēstea le au constatat înșii protivnicii nostrii? C'a susține precum s'au susținut de cei 63, cā regimile constituționale trebuie se fiă aplicat în tōtă întinderea și sinceritatea sa, cā majoritatea Adunării este suverană în drepturile iei asupra veniturilor și cheltuelilor țerei, de unde decurge învederat, dreptul ei d'a nu da punga țerei în mână unor omeni cari n'au încrederea iei, nu este a atinge vârful piramidei, ci a consolida bazea iei. Și din contra a susține, precum au făcut cei 50, cā guvernul pōte implini și cheltui impositile fără votul Adunării, pe temeiul unui buget, votat sunt trei ani, și decretat acum, care om, ce nu este sau nu voiesce a fi pe deplin orb, nu vede cā se sapă bazea piramidei și se restōrnă astūfel într'egă societatea?

Pe lângă tōte acēste dovede mai este încă una și mai evidentă c'acei

50 n'au susținut vârful piramidei, ci, curat și simplu, regimile anti-constituționale și pe ministrii ce represintau sistema guvernului personale. Acea dovadă este renumita propunere a d-lui Dimitrie Văsescu în care protivnicii nostrii fură prinși, și stau în fața națiunii ca se pōtă fi necontenti vânduți? Ecă-o acea sdrobotorie propunere din care, anc'odată, desidem pe protivnicii nostrii și pe însuși d. Cogălnicenu, capul lor, cu tōtă agerimea și cu tōtă spirituala sa elasticitate, a se mai putea sustrage.

Supt-scrisul propune Adunării „a declara, odată cu votarea bugetelor, dupe propunerea comisunii, cā „Adunarea n'are nici o încredere în „ministeriul actual.”

Și cāte bile pentru și cāte contra dobind' acēsta propunere?

— „Votanți 89, 25 albe 64 negre.”

Ecă dar cā 25 din cei cincideci apținuți a respins propunerea d-lui Văsescu, au declarat pe faciă prin acea respingere cā nu combăteu Adresa celor 63, fiind cā credeau cā ea pornea cu spiritul spre vârful piramidei ci fiind cā voiau a susține un ministeriu care combătea, cu dinșii și prin dinșii, regimile constituționale.

Dacă nu erau contra regimului constituțional de ce n'au votat Adresa celor 63? Dacă li se pārea cā ea conține vr'o frase care se urcă mai sus de cātū ministeriul, de ce n'au declarat cā votēz Adresa schimbându-se acea frase? De ce n'au votat toți propunerea d-lui Văsescu ca astūfel ministeriul luând o lovire unanimă de ne'credere se fiă silit a se relege? Și cādū ministeriul a declarat cā nu scie dacă la 2 Martiu va prelungi sesiunea, cum, cei 50, și capul lor d. Cogălnicianu n'au luat cuvintul spre a-l dice, în fața națiunii cā 'ntr'o situațiune atāt de critică a 'nchide Camera ar fi întocmai c'acela ce ar închide ușile unei case asupra unui om fōrte bolnav spre a opri pe medic d'a intra ș'a-i da ajutoriu. Cum cei 50, și mai cu sēmă capul lor d. Cogălnicianu, n'au adus aminte guvernului, în fața națiunii, tōte acele pericle ce arātă în Adresă cā 'ncongiurā națiunea, agoniă în care se află, și nu i-a arātāt cā nici periclele nu se pot înlătura, nici agoniă morții nu se pōte schimba în resulfare de viață cu un guvern care n'are încrederea Adunării și mai cu sēmă cu un guvern care se pune afară din cele mai de căpetenie prescrieri ale legii? Cum d. Cogălnicianu care se declară, în cuvintul său, pentru regimile constituționale n'a dīs ministeriului cā nu pōte merge o oră măcar fără un buget votat de Adunare, și cā făcind altūfel pactul fundamental al țerei este sfșișiat și cā sfșișirea acea-a este cu atāt mai mare, mai gravă cu cātū ea se face cādū națiunea este în agoniă? Cum, domnia sa, apāretorele regimului constituțional ș'alū libertăților publice, n'a protestat în fața națiunii contra acelor cari arātāt curat cā vor s'arunca patria sa, națiunea sa în caosul ilegalității ș'alū anarchiei și nu le a repeșit acele mari ș'sacre cuvinte rostite în Parlamentul Englezei de Lordul Chattam: ?

„Puterea fără drept este lucrul cel mai uricos și se pōte închipui c'ineva. Ea nu este numai funestă pentru cei ce'i aruncă în servitudine, ci sapă ea însași mormântul iei.” Cum dumnului care vedea cā situațiunea este critică, din mai multe puncturi de vedere, n'a luat în mână drapelul legalității, alū justiției, alū libertății ș'alū naționalității române, și n'a dīs ministrilor cu mare om de stat, despre care vorbirăm, cā de vor ascunde tronul adevurii, de vor amăgi pe „Maiestatea sa, nu voi dice cālū vor face se pērdă acēștiunea supușilor sei, dar voi afirma cā vor face corōna nedemnă de un rege. Nu voi dice cā principole este trdat, dar cā rigatul este perdat.”

D. Cogălnicenu însă și cu ceilalți 49 nu facură nici unele din acēstea. D. Cogălnicenu și cu ceilalți 49 dupe ce arātă așii, prin Adresa lor, cā națiunea este în cea mai critică și periculōsă situațiune, în agoniă morții, tăcură apoi și 'mpinseră ministeriul cu totul afară din cele mai de căpetenie prescrieri ale legii, ale pactului fundamentale alū națiunii. Acēsta este procederea dumnelor, ș'acēsta este situațiunea cea spăimintōrie în care, dupe ānsa și declararea d-lor, se află națiunea. Vom cerce în alți articli unde ne pōte conduce acēsta situațiune, pîn'atunci însă o constatăm și prin acēsta o vede fiă-care și lāsăm asupra dumnelor și onōrea și răspunderea de tot biele și de tot reul ce va produce cea-a ce au făcut.

O LACRIMĂ

pe
Mormintul d. Iulius Barașu.
(2 Aprilie 1863)

Încă o stea care se stinge pe cerul Romāniei literare! Florile cad, mărăcini remān, și umple grădina Romāniei!

„Totul intră în secretele lui Dumnezeu, care nimic n'a făcut de prisos s'eu vetemătoriu. În ochii științei, chiar reul este un bine.”

Etă ce ne spunea Onor. Doctoru Barașu, ca profesore și ca diarist. Ađi, cādū spiritul său se află înaintea Creatorului, simțim datoriu aprensinta memoriei se omaginele nostre de stimă și recunoștință.

Obiceiul d'a se lăuda virtutea, ș'a se critica viciul pe marginea mormintului, dată de la Egipteni: înaintea a 40 de judecatori, ori cine avea dreptul a critica faptele mortului; monarchul și sclavul erau supuși fără osebire la acea-și cercetare; adesea sclavul i se permitea mormintarea, pe cādū monarchul i se refusa ultima onōre; iar calomniatorul era aspru pedepsit.

Dacă ar exista ađi acēst obicei, multe din cadavrele despoților și cămatarilor ar fi aruncate întrul ultar ș'alū disprețului! Ađi avem libertatea tiparului, și inamicii adevurii ș'ai omenirii sunt judecați și condinați încă în viață.

Sarcina mea ađi e ușor și plăcută: vorbesc de sine faptele și operele amicul verității ș'alū omenirii suferinte și apasate: căci doctorul Barașu a fost apostolul sincer al adevurii, care este Dumnezeu, sorginte a tot ce e bun, frumos și folositoriu în lume. Dec, pe Dumnezeu numai în operele se înveșăm alū cunoșce ș'alū adora. Natura este oglinda ce resfrnge imagina divină. Creatoriului; Natura e cartea d'unde Moise

a copiat Decalogul, și Christu morala sa sacră, ce duce la fericirea adevrată. Așal fericirea o procură virtutea care iubesc și știința care lumineșă, dice un naturalist. Știința o aflăm în templul Naturei; virtutea o aflăm în templul lui Christu. Știința și Evangelia au preparat maro mișcare de la 1789, care a regenerat omenirea și a emancipat-o de tutela despotismului feudale.

Ei bine! acēsta lumină a adevurii, repositat o respindea în popor prin științele naturale.

Și mai ānteu, prin opera sa, supt titlu Minunele Naturei, care la 1852 s'a tiparit în a doua edițiune. În prefacia acestei edițiuni aflăm scopul autorelui.

Seri acēsta, dicea doctorul Barașu, pentru junimea romānă, pentru toți acei cari au avut mijlōce a urma în școle un curs regulat de învățatură. Ridic un colț din velul ce acopie templul științelor, și dicu fraților mei: „priviți frumusețile Naturei! Și siliți-ve, prin studii serioșe, a ve arāta demni a intra în acēst sublim santuaru.”

Indemnat de mai mulți amici, încourageat de mai mulți Romāni ce începuse a gusta Minunele Naturei, Doctorul Barașu începu la 1856 publicarea diariului Natura: fōia instructivă ș'amusantă, prin stilul său voios și curgătoriu, prin limba sa populară, prin luminele ce respindea, prin gravurile lithografice ce represintau diferite obiecte interesante; ea continuă patru ani d'a rindul.

Cu totu deficitul ce dede acēsta fōia, dupe doi ani de încetare, ea reapare la 1862, supt redacțiunea Doctorului Barașu ș'a d-lui Ananescu.

Doctorul Barașu fu colaboratoriu energic la diarul Israelitul Romān, ce apāru la 1857 supt garanția d. Aaron Aser și I. L. Veinberg. Scopul acestei fōii era esprimarea dorințelor Israelitoru către Comisari veniți a se informa de dorințele Romānilor; dar, Israelitul Romān, dupe o esistență de cinci luni, avu și elu sōrta atatoru foie periodice! Ar fi trebuit însă susținut acēsta fōia de societatea Israelită, ca un organ de luminare și apărare al intereselor sale: mijlōcele nu creșu cā lipsesc acestei societăți.

Pe cādū Doct. Barașu, ca diarist, lumina publicului, și ca medic ușura, dupe puținția sa, omeuirea suferindă, ca profesore lumina junimea cu factu științelor. Cel d'ānteu, dintre profesori, atunc cādū Guvernul, susținut de baionete streine, strivea inteligința și sugruma Presă, doctorul Barașu făcea regulat la Colegiu, în tōte Duminicile, cursuri gratuite de Estetică și Psihologie. Un numeros auditoriu, cea mai mare parte burgeșă, asista la acēste cursuri, a căror țintă era dezvoltarea simțimintelor de libertate prin dezvoltarea simțimintului frumosului.

În fine, Doct. Barașu este creatorul Spitalului de copii, Institutu ce caracterisă un suflet caritabil.

„Națiunea, zice Aimé-Martin, autorul favoritu al doctorului Barașu, sunt fericite sau nefericite după calitatea ideilor ce le pătrund.”

Ideile ce doctorul Barașu a respandit în societatea romānă sunt fidele folositoare binelui comun.

Măna ta, Barașu, care scria Minunele Naturei, va fi mână țărână, gura ta, care propaga dupe catedră știința bunului, a frumosului ș'a folositorului, va fi țerenă; dar operele tale vor trăi cātū și literatura romānă, scrierile și cuvintele tale vor via în inimile tuturor, vor înalța la Dumnezeu adăpate din acēsta sorginte sacră! Vel trăi în memoria romānilor ș'a coreligionarilor ței; numele te-va fi bine cuvint-

tău de toți, iubitu de familia ta, de amicii tei, stimat de toți bărbaii onorabili.

Cătu pentru familia ta, pe care ai neingrijit-o pentru luminarea fraților tăi, sperăm că și mandatarii națiunii și frații tei naturali și adoptivi își vor face datoria lor către soția și copiii tei, cum tu și-ai făcut-o 20 de ani către români și către israeliți. Avea filorū tei este numele tei.

Onoie celor ce pun talentul și știința în serviciul patriei și al omenirii, al dreptului și al adevărului! Tu, Barașu, n'ai pus cunoștințele Tale în serviciul despotismului! Onoie memoriei tale!

Sântă Veritate! Numai suferințele a-lese, numai inimile nobile și generoase, te înțeleg, te servă cu respect și fidelitate, își sacrifică chiar familia! Păsemenea bărbaii i putem compara cu lampa ce se consumă pe sine pentru luminarea omenirii.

Sântă Veritate! tu regeneri popoarele și indivizii, tu faci pe om dămnul de creatorile se, tu îl ridici din degradarea păcatului, din tina corupției, din abisul peirii; tu rupi lanțurile sclavilor și faci să tremure despotii pe tronurile lor și vădinde. Cei ce propagă cu sinceritate și curaj bine-facerile tale, sunt persecutați și moru săracii Bărbaii onorabili revnesc viața și mărtea acestora. Priviți acea mulțime care a înșoțit cortegiul funebru al doctorului Barașu, și spuneți dacă nu este o opinie publică în capitala României; dacă un domnitor despote, la mărtea sa ar putea trage după sine, la ultima locuință, atâtea anime calde, pline de durere adevărată! Populul s'au luminat; și aici cei ce domină nu sunt cei ce dispun de forța brută, ci cei ce dispun de anima mulțimei prin propagarea adevărului.

„Pe când națiuni putinte, țice Aimé — Martin, s'au stins după facia globului, Palestina remase în picioare până azi; și milioane de creștini repetă în toate țările sublimile poezii ale lui David, adevăratele sacre ale lui Moise și Cristu. De ce n'a perit Palestina? Fiindcă — că Provedința a voit ca israeliții să fie purtătorii unei idei înalte și roditoare, cari, supt vâlul unității de Dumnezeu conține unitatea popoarelor și fericirea lor prin libertate și solidaritate.“

Ei bine! doctorul Barașu, prin studiul naturii, a avut de scop a lumina sufletul spre a se putea omul emancipa de despotism.

România este Palestina modernă! învață a cunoște legile Naturii și ale istoriei; învață a practica adevărul și virtutea; și mai ales, nu persecuta pe profesorii tei, ca să nu ai s'orta Palestinei!

Etă înțelesul operilor doctorului Barașu! Voi cații societății israelite, cari ne-ai dat probe de frățietate la 1848, ajutându-ne a scutura jugul protectoratului amăgitoriu, regenerați pe frații vostri prin lumina adevărului; curățiți suferințele lor de mușchiul prejudecilor și ale viciorilor degradatorii, căpătate, în cursul secolilor, în contactul cu națiunile corupte și perverse ce cari au viețuit. Nu uitați că omul cel vechi nu pōte intra în templul Libertății; trebuie transformat în anul cel nou. Astu-feiu numai veți avea o patriă a vōstră; astu-felu numai veți rescumera greșalele streburilor răscăiți; astu-felu numai veți face demni de reformatorii cel mari al omenirii, eșiți din sinul patriei vōstre perdate!

Români și israeliți să își întindă o mână de frate peste țerina doctorului Barașu, care a început această alianță, basată pe aceleași interese, aceleași instituții, aceași misiune.

Spiritu alu lui Barașu, rogă-te lui Dumnezeu pentru frații tei, pe care

i-ai iubit cu prețulu vieții tei! Rogă-te lui Dumnezeu pentru România, patria ta adoptivă, care merită o sōrte mai bună! Adio, amice Barașu! Perderea ta e simțită de noi toți. Tu lași o lacună în corpalu profesoralu. Mulți cheamați, puțin aleși.

Consōrtă a lui Barașu! tu, care ai indulecitu viața soțulu tei, tu, care l'ai consolatu în ultimele se momente, vei afla puțină consolare la durerea ta în lețiunile filosofice ale bunului sociu cu care adăpa sufletul tei; adevărata consolare însă afla în copiii tei, în scumpa memorie a profesoralu Barașu, a mediculu Barașu, a ziaristulu Barașu, a lui Barașu sociul tei onorabile.

Consimpte a uni lacrimile nōstre cu ale tale, spre a uia împreună țărâna sociulu tei și a bunulu nostru amic, ce a bine meritat de la patriă și umanitate!

C. D. Aricescu.

DISCORDIA POLONĂ.

În toate cărțile istorice întâlnim acestu cuvintu, ce a ajuns ca uia sentiția ostinditorie pentru națiunea polonă; în toate discuțiunile și conversațiunile asupra Poloniei se repetă d'apropu optu de ani acea aculare; ne aducăm aminte că pe băncile școlii, în junețea nōstră, profesorele istoriei ne vorbise de discordia polonă ca d'ua axioma istorică, care a ramas în memoria nōstră ca unu adevăr recunoscut și netăgăduit. Tocmai târziu, în anii maturității, când omul începe a nu mai crede fără a esamina, când subordona autoritatea profesorelu propriulu se raționămintu, când cele tipărite nu mai au uia autoritate asolută, și când propria convingere dobîndesc prioritate, am început și noi a face comparațiuni și a ne forma uia părere inependente.

De vom deschide istoriile tuturor statelor și popoarelor, vom căuta în desțertu numele unu singuru popor, care în timpul întâmplărilor sale mari politice se fi păstrat vr'ua dată concordia sau uia egalitate a simțimintelor, dorințelor și voințelor. Őre a existat concordia între popoarele lumii vechi? Erau ũre germanii uniți între dinșii? Erau ũre uniți între dinșii locuitorii insulelor britanice? Erau uniți ũre semințile și principii în timpul trecuți ai Francei de astă-zi? A existat uia concordie, uia unanimitate de opinie și de dorințe în Franca în timpul revoluțiunii secolu mari? A existat acea lăudată concordie între principii și nobilii Germaniei în timpul resbelulu de trei-deci de ani sau și în timpul resbelulu în contra lui Napoleone I? Amu vețutu ũre acea concordie între comandanții armilor aliaților, de și toți auv' același scop? Renumele, ce-lu a căscigatu principele Schwarzenberg, ilu datoresce numai d'arulu se, d'a menagia susceptibilitatea generarilor aliaților, d'a potoli gelosia lor și d'a-i îndemna, printr'ua mare abnegațiune, a lucra în unire celu pucinu în cea-a ce s'atingea de scopulu principale. Și se nu uităm, că atunci s'afiau în jocu elemente omogene legate împreună prin ordinea și disciplina militare, cari operau supt ochii suveranilor lor. A existat ũre concordia între reprezentanții Europei la congresulu Vienei, cu tōte că se făcuse cea mai îngrijită alegere între bărbaii cel mai eminenți ai tuturor statelor și popoarelor? N'a existat discordia între dinșii și nu s'au combătutu unii p'altu prin totu felulu de intrigă, pînă ce nuvela de la Paris de spre întorcerea augustulu prisionarilor de la insula Elba, care cădu în mijloculu lor ca fulgerulu din ceru, i-a silitu la uia împreună lucrare, la uia

concordie aparinte? Sunt ũre, în timpul presente, popoarele unite între ele?

De unde provine daru, că se vorbește numai de discordia polonă? Causa credem, nu este alta de cătu împrejurarea, că discordia lor a avut totu d'una urmările cele mai funeste, că a atrasu dupe sine dărapenarea existenței lor politice. Numai în facia biruitorulu se șidesou arcuri de triumf; celu biruitu nu pōte accepta de cătu impulare. Istoria n'a fostu imparțiale în privința Poloniei inscriind grăua impulare a discordiei în anele se ca causa principale a actulu de împărțire. Omul este dispus a judeca dupe rezultate și ele nu pot fi de cătu favorabile când se pune în jocu uia putere care paraliza puterile antagoniste și produce unu efectu gloriosu. Pe terimulu evenemintelor politice și mai cu sēmă acelora d'ua însemnate istorică, predomină acea-ași lege. Dacă se ivesce unu bărbat care împreună în mână s'au spiritulu și puterea d'a atrage cu sine la scopulu ce și-lu a propus tōte diferitele cursuri; dacă isbutesce a pune în mișcare rōta principale a machinei cu puterica samănă, astufelu încātu s'asvirte departe totulu ce resiste legii atracțiunii sau mecanismulu pusu în mișcare d'ua mână de maiestru, atunci macina produce rezultatulu prevedutu și aspectulu generale, dupe ce mișcarea a nctat, înfăciședă tabloulu unirii și alu concordiei, fiindu că elementele discordanții asvirite de parte sau trinitate pe pămintu, nu se mai aratā la ochiulu privitorulu. Unu asemenea tablu nē a n'făciședă Napoleon I și ne n'făciședă astă-zi Napoleon III.

Daru unu bărbat alu acțiunii nu este d'ajunsu spre a conjura evenemintele; trebuie încă, că și scena se fie favorabile unor asemenea evoluțiuni; trebuie nainte de tōte, că nisce intruriri străine, morale sau fizice, se nu pōtă paraliza mecanismulu se nu pōtă popri din tōte părțile mișcarea macinei; trebuie, ca acele intruriri, mai cu sēmă cele din vecinatele imediate, se fie oprite, prin alte întâmplări spre a nu putē vātema acțiunea comună; c'unu cuvintu scena trebuie se fie favorită prin pozițiunea sa geografică și prin discordia politică a țerilor din afară. (Se luăm aminte).

Înt'ua asemenea situațiune favorabile s'afia Englitera, Franca, și Italia. Aceste țere au pututu și potu se-și sevirgescă procesulu lor de dezvoltare politică, fără se existe probabilitatea că le va opri uia parte a puterilor Europei, fiindu că cea-a laltă parte, mișcată de propriile sale interese, este totu d'una gata a sprijini teatrulu evenemintelor prin ajutorie morale și fizice. D'acea-a în asemenea state favoritate de pozițiunea lor, revoluțiunile au avut unu rezultat bun în fine, fiindu că procesulu prefacerii n'a pututu produce disolvare, fiindu că întregulu a ramasu toți d'una unu întregu și s'a păstrat, celu puțin în aparință, tabloulu unirii și concordiei, dupe ce antagonistii au fostu depărtați după scenă.

În nisce condițiuni cu totulu altu felu s'afiatu fosta Poloniă. La resăritu și la miază-zi doue imperii puterice, la apus unu vecinu ambițiosu, care numai prin acaperea unor teritorii străine putea se ajungă unu stat și care numai cu acea condițiune de mărire putea se dobîndescă uia voce în concertulu Europei. Astufelu s'a afiatu Poloniă, unu stat considerabilu, de la răsăritu la apus, între doui vecini inamici, fără apărare de frunțari naturale, ne căutând certe de resbelu, daru destulu de tare spre a se apăra în contra agresivilor unu inamic. Nobilimea liberă, adică mulțimea născută din popor, care prin merite și fapte de arme pentru patriă se destins și dobîndise privilegiuri,

forma armată. În acea nobile nu existe, în facia statulu, nici o diferență de rang; toți aveau aceleși drepturi, aceleși datorie. După mărtea lui Sigismundu August, celu dupe urmă alu familiei Jagelonilor, Polonia ajunsu unu rigatū electoralu, și ca ocaziunea alegerii lui Stefan Bathory de rege s'a adoptat în constituțiune „liberum veto.“ Deputatul Ion Zamojski a propus a cēsta spre a realiza, cum credea elu, idealele concordiei. Daru cea-a ce a părută acestu nobile patriotu idealele unirii, a ajunsu, prin punerea în lucrare, semința discordiei și a nenorocirii. Pūindu-se în lucrare ideia lui, că la ori care deciziune mare toți se dea consimțimintulu lor și că nici unulu se nu părăsescă diata cu nemulțumirea în sufletulu se, aduse statulu și poporul la marginea abisulu; căci ambele legi servira străinătății de mării spre a produce prin aginții lor desbinare și discordie și spre a urmări scopurile lor particulare.

Tōte puterile străine avură fiecare câte unu candidat alu lor pentru tronulu Poloniei și era unu lucru ușorū fiă-căru intrigante a căstiga la alegerea regelui sau la alte discuțiuni importante celu pucinu unu deputat (ș'atata era d'ajunsu) care s'arunca în cumpenă veto alu se. Fiindu că intrigele puteau birui cu atata înlesnire, trebuia neapăratu se remae invinsă causa celor mai bunu patrioți, fie majoritatea lor cătu de mare, cătu de imosante, unu singuru nu anula ori ce deciziune, și ajutorulu vecinulu era totu d'una gata a apăra și a sprijini doritul „nu.“ — În tōte staturile, la tōte popoarele există partite, o majoritate și o minoritate, fără ca existența lor se producă peirea statulu; însă ele se deosibesc d'acele din fosta Poloniă, căci amestecarea puterilor străine nu se făcea nicăieri atātu de pe facia, cu atata cinismu și atātu de consecințe ca în Polonia, și nu putea avea prin urmare nici același efectu dărapenatoriu alu existenței politice. Astufelu lumea începu a striga și a repeta, că discordia internă este causa tuturor nenorocirilor Poloniei. Căto certe pentru tronuri, căte resbele de succesiune, căte mestecări în afaceri străine n'au existat în Europa? Fără a dextinge existența politică a acelor state, celu mai putericu remase în fine în dreptu și în posesiune, daru nu scim să se fi disu de vr'unu altu stat, afară de Polonia, că bine s'a făcutu biruitorulu, căci n'a voit se stea în pace.

Înainte aștei împărțiri a Poloniei, Rusia nu era uia putere europeană. Era atunci pentru dinsa d'ua însemnate multu mai mare a dobîndi uia intrurire în Europa, de cătu este astă-zi pentru dinsa a-și întinde puterea pînă la Constantinople. Daru fiindu că n'a pututu inghiți tōtă Poloniă, sau fiindu că nu s'a simțit destulu de puterică s'o facă în contra pozițiunii probabile a unora din puterile europene, a trebuit se căstige pe Prusia și a căstigatu-o cu prețulu a dobîndi și ea puterea unu stat mare. Rusia a operat de facia, a minat, a incendiat, a ucis, — Prusia i-a datu ajutoriu în secretu, daru cu acea-ași activitate. Fie construcțiunea cătu de tare, dacă este suptu săpatu de doue părți și cu mișcarea atātu de puterică, trebuie să slăbescă în temelile sale, trebuie să se clatine în fine. De sicuru că pucinu din Poloni cari se certase între dinșii în facia vecinilor răzindu, o făceau fiindu că din lăganulu lor li se întinase fruntea cu discordia ca unu semnū nationale toți fără îndoială avură unu scop. Daru societatea cea mai restrinsă, familia, în sinulu cărea aru domni uia armonia idilică totu se corupe dacă nenorociri voru veni se lovescă din afară pe mom-

bril se; și dacă nu le va fi permis a s'aduna în propria lor locuință spre a se consilia împreună cum voru putea îmbunătăți starea lor prin întocmiri domestice, prin lucru și economie? Miseria și grija pentru subsistență despartu pe frați, desunescu pe soci, dacă improjurările fi poprescu a se consilia spre depărtarea miseriei comune, deși fie-care membru simple în sine necesitatea schimbării lucrurilor. Dacă acēsta este adevărulu pentru familia, cum se nu fie adevăratu și pentru unu popor?

Înt'ua pozițiune ca cea descrisă s'au afiatu Poloni, cându voira prin deciziunea constituțiunii de la 3 Maiu 1791 se abrogă rigatulū electoralū și „veto“ cu consimțimintulu regelui lor și puteră s'o facă, fiindu că imperatōsa Rusiei, Ecaterina, se opuse și trāmise 100.000 ruși în Polonia. Prin împărțirea Poloniei Rusia înfipse uia țenderă în carnea Europei; prin acea rană nevindecată este în stare a manifesta Europei, la ori ce ocaziune, existența sa; prin acēsta u ajunsu unu statu europeanū.

De vom arunca uia privire asupra cartei și vomu privi pozițiunea geografică a Poloniei rusești de astă-zi, de vomu considera suptu care împrejurări politice a trebuit se vegeteze până astă-zi, fără a putea muri; de vomu lua în considerare, că rescularea actuală din agonia morții n'a fostu materialu pregătită, că insurgenții, înaintea izbucnirii, au fostu pretutindine veghiați și popri d'a se n'țelege între ei, că și pînă acum lipsesc mișcările d'ua deciziuni unanime; trebuie să recunoscem că turburarea cauzată momentaniu prin Mieroslowski, n'a avut uia intrurire esențială la mersulu evenimentelor; c'acea schinteă n'a găstiu unu elementu inflamabil și că rōta principală morale pune încă în mișcare tōte rōtele și roțițele macinei; acea rōta mōtre este: sacrificarea devotată spre dobîndirea dreptarilor omenirii călcate în picioare. Fie conducătorile ori cine, îmboldirea generală nu cunosc de cătu unu singuru scopu, la care alergă toți. Dupe aceste semne caracteristice ale insurgențiunii actuale nu ne putem îndou de concordia Polonilor, pe cătu timpu nu vomu avea dovești de contrariu și putemu țice cu încredințare că cuvintulu „discordia polonă“ acumu, ca și în trecut, n'are nici unu temelū istoricū. Și dacă și astă detă Poloni voru fi biruiri fără a dobîndi unu rezultat, nu va fi causa discordia lor, ci situațiunea nenorocită geografică și politică a țerei lor.

(Estras din „Wanderer“).

Sămbătă la 6 Aprile
Dra Charlotte Dekner,
Artistă pe violă, va da unu
CONCERTU
în sala lui
BOSSEL.

Ne grăbim a preveni pe publiculu amatoru de musică d'acēsă serată care promite a fi foarte interesantă.

AMICUL FAMILIEI.

FŪIE PERIODICĂ

Littere, Științe, Artē, Pedagogie, Industrie.

Directrice-Proprietară

D-ra CONSTANȚIA de DUNCA
(CAMILLE D'ALB).

Va apărea de 2 ori pe lună.
Prețulu pentru tōtă România doi gabei pe unu anū.

Redacțiunea Strata Podisicii No. 4
vis-a-vis de casele Filippu. Doritorii
sunt pōști a scrie la Redacțiune sau
a trimite sub-semnatu biletulu de abonamentu primitu cu No. I-ii.

